

UCHWAŁA NR ...../...../2018

Rady Miasta Radzyń Podlaski

z dnia 17 maja 2018 r.

**w sprawie utworzenia Muzeum Żołnierzy Wyklętych
- Miejsca Pamięci Ofiar Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa w Radzynie Podlaskim
oraz nadania mu regulaminu**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 9 lit h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2015 poz. 1515) oraz art. 5 ust.1 i art. 6 ust.6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 roku o muzeach (Dz. U. 2012 poz. 987, ze zm.), art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. Poz. 406) Rada Miasta Radzyń Podlaski uchwała, co następuje:

§ 1

Z dniem 17 maja 2018 r. powołuje się Muzeum Żołnierzy Wyklętych – Miejsce Pamięci Ofiar Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa w Radzynie Podlaskim.

§ 2

Nadaje się Regulamin Muzeum Żołnierzy Wyklętych – Miejsca Pamięci Ofiar Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa w Radzynie Podlaskim o brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały zleca się Burmistrzowi Miasta Radzyń Podlaski.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W Radzynie Podlaskim przy ulicy Warszawskiej 5A znajduje się budynek komunalny, w którym w latach 1939-1944 funkcjonował areszt Gestapo, zaś w latach 1944-1956 areszt Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego. W ciągu 16 lat działania tej katowni reprezentującej oba dwudziestowieczne totalitaryzmy: niemiecki nazizm i sowiecki komunizm, przez jej cele przeszły tysiące mieszkańców miasta Radzyna i powiatu radzyńskiego. Setki z nich spędziły tu ostatnie chwile swego życia.

Utworzenie Muzeum Żołnierzy Wyklętych – Miejsca Pamięci Ofiar Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa w Radzynie Podlaskim z jednej strony daje możliwość należytego upamiętnienia ofiar niemieckiego i komunistycznego terroru, z drugiej pozwoli na zabezpieczenie tego unikatowego w skali regionu miejsca oraz prowadzenie działalności muzealnej, badawczej i kulturalnej z nim związanej. Utworzenie Muzeum to okazanie należytego szacunku patriotom radzyńskim, którzy stracili w tym miejscu swoje życie i zdrowie, by następne pokolenia mogły cieszyć się wolnością, a także nowa jakość na naukowo-kulturalnej mapie naszego miasta i nowe możliwości z niej wynikające.

Utworzenie Muzeum stanowi pozytywny odzew na aktywność wielu środowisk od lat upominających się o to, by przypomnieć choćby wniosek Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość Inspektorat Radzyń z 13 stycznia 2015 r. oraz społeczność grupy *Tak dla Muzeum w katowni Gestapo/UB w Radzynie Podlaskim*, która zrzesza ponad 1020 osób. Poparcie dla utworzenia Muzeum wyraziły m.in.: Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej oraz Wojskowa Komenda Uzupełnień w Siedlcach.

Utworzenie Muzeum Żołnierzy Wyklętych – Miejsca Pamięci Ofiar Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa w Radzynie Podlaskim w strukturze Radzyńskiego Ośrodka Kultury jest krokiem do powstania samodzielnej placówki muzealnej w naszym mieście. Bogata historia Radzyna Podlaskiego jest tego warta, zwłaszcza w roku jubileuszu jego 550-lecia.

Regulamin

Muzeum Żołnierzy Wyklętych

- Miejsca Pamięci Ofiar Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa w Radzynie Podlaskim

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1

Muzeum Żołnierzy Wyklętych – Miejsce Pamięci Ofiar Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa w Radzynie Podlaskim, zwane dalej „Muzeum”, działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987 oraz z 2015 r. poz. 1505);
- 2) niniejszego regulaminu.

§ 2

Muzeum działa w strukturze organizacyjnej Radzyńskiego Ośrodka Kultury i nie posiada osobowości prawnej.

§ 3

1. Siedzibą Muzeum jest miasto Radzyń Podlaski.
2. Terenem działania Muzeum jest obszar Radzyna Podlaskiego i powiatu radzyńskiego.

Rozdział 2

Zakres działania Muzeum

§ 5

Do zakresu działania Muzeum należy:

- 1) gromadzenie zbiorów, prowadzenie działalności naukowej oraz upowszechnianie wiedzy z zakresu **polskich dążeń niepodległościowych, a w szczególności** historii aresztu śledczego niemieckiego nazistowskiego Gestapo, komunistycznego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa

Publicznego w Radzynie Podlaskim i dziejów „Żołnierzy Wyklętych”, ze szczególnym uwzględnieniem faktu, że wojna w obronie niepodległości Polski w 1939 r., będąca początkiem światowego konfliktu – II wojny światowej – nie zakończyła się dla Polaków wraz z jej faktycznym zakończeniem w 1945 r., a walka o niepodległość Polski była kontynuowana, aż do upadku systemu komunistycznego i zakończenia działalności prawowitego Prezydenta i Rządu RP na uchodźstwie w 1989 r., co będzie szczególną troską edukacyjną w obszarze patriotycznego wychowania młodego pokolenia Polaków w duchu szacunku dla tradycji narodowych i niepodległościowych, a także form integracji środowisk kombatanckich i żołnierskich podziemia niepodległościowego i opozycji antykomunistycznej;

2) ochrona, utrzymanie i rewitalizacja miejsc związanych z miejscami pamięci narodowej, poświęconych ofiarom okupacji niemieckiej, reżimu komunistycznego oraz „Żołnierzom Wyklętym” na terenie Radzyna Podlaskiego i powiatu radzyńskiego;

3) zorganizowanie wystawy stałej oraz prezentacja wystaw czasowych w budynku dawnego aresztu śledczego Gestapo (1939-44) i Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego (1944-56) w Radzynie Podlaskim przy ul. Warszawskiej 5a.

§ 6

1. Muzeum prowadzi działalność w szczególności przez:

1) gromadzenie, katalogowanie i naukowe opracowywanie zbiorów związanych z zakresem swojej działalności;

2) udostępnianie zgromadzonych zbiorów;

3) prowadzenie działalności wystawienniczej, promocyjnej, edukacyjnej, badawczej;

4) przechowywanie zgromadzonych zbiorów w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych;

5) opracowywanie kopii, replik i realizacji multimedialnych przedmiotów o wartości historycznej i artystycznej;

6) użyczanie i przyjmowanie w depozyt zbiorów zgodnie z obowiązującymi przepisami;

7) opracowywanie, wydawanie i rozpowszechnianie publikacji, w tym multimedialnych, filmów oraz programów komputerowych, z zakresu swojej działalności;

8) prowadzenie działalności upowszechniającej kulturę;

9) organizowanie lub współorganizowanie spotkań, zjazdów i konferencji, związanych z zakresem swojej działalności;

10) prowadzenie badań naukowych w dziedzinie nauk humanistycznych;

11) prowadzenie współpracy międzynarodowej w dziedzinie wystawienniczej, badawczej i popularyzatorskiej, związanej z promocją polskiego dziedzictwa historycznego;

12) prowadzenie działań związanych z cyfryzacją, digitalizacją i udostępnieniem za pomocą Internetu polskiego dziedzictwa historycznego, humanistycznego, kulturalnego i artystycznego w zakresie objętym działalnością Muzeum.

2. Muzeum może współpracować z polskimi i zagranicznymi instytucjami kultury, edukacyjnymi i naukowymi, organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi, mediami, a także innymi osobami prawnymi, jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej i osobami fizycznymi.

Rozdział 3

Organ nadzorujący i organ zarządzający oraz sposób ich powoływania

§ 7

1. Ogólny nadzór nad Muzeum sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a bezpośredni Miasto Radzyń Podlaski.
2. Muzeum zarządza Dyrektor Radzyńskiego Ośrodka Kultury.
3. Dyrektor Radzyńskiego Ośrodka Kultury kieruje działalnością Muzeum, reprezentuje je na zewnątrz i odpowiada za jego mienie.

§ 8

1. Przy Muzeum działa Rada Muzeum, która sprawuje nadzór nad wypełnieniem przez muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa, w szczególności nad realizacją celów określonych w § 5.
2. W skład Rady Programowej wchodzi od 5 do 15 członków powoływanych przez Radę Miasta Radzyń Podlaski na 4-letnią kadencję.
3. Rada Muzeum wybiera ze swojego grona przewodniczącego.
4. Tryb pracy Rady Programowej określa uchwalony przez nią regulamin.

Rozdział 4

Gospodarka finansowa Muzeum

§ 9

1. Działalność Muzeum jest finansowana z budżetu Radzyńskiego Ośrodka Kultury.
2. Źródłami finansowania działalności Muzeum są:
  - 1) środki przekazywane przez Miasto Radzyń Podlaski;
  - 2) przychody z prowadzonej działalności;
  - 3) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.

Rozdział 5

Postanowienia końcowe

§ 10

Połączenia, podziału lub likwidacji Muzeum dokonuje Miasto Radzyń Podlaski, w trybie i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach.

§ 11

Zmian regulaminu dokonuje się w trybie określonym dla jego nadania.